

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1MCdo/10/2012
Identifikačné číslo spisu: 3707204744
Dátum vydania rozhodnutia: 09.05.2013
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Bajánková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2013:3707204744.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej Stredoslovenská energetika, a.s., so sídlom v Žiline, Pri Rajčianke 8591/4B, IČO: 36403008, proti povinnému A. P., naposledy bytom v H. T., S. XXXX/XXX, o vymoženie 235,53 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 5 Er 370/20074, v konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 18. júla 2011, sp. zn. 17 CoE 247/2011, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Považská Bystrica z 14. Marca 2011 pod sp. zn. 5 Er 370/2007 -18 v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčíne z 18. júla 2011, sp. zn. 17 CoE 247/2011 v časti výroku o trovách exekúcie z r u š u j e a vec vracia v rozsahu zrušenia Okresnému súdu Považská Bystrica na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Považská Bystrica na návrh oprávneného v zmysle § 45 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“) vydal dňa 21. júna 2007 poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi JUDr. Mariánovi Janecovi, sídlo exekútorského úradu v Žiline, Sad SNP 666/12 na vymoženie peňažnej pohľadávky 7 095,- Sk s príslušenstvom a trovami exekúcie proti povinnej.

Okresný súd Považská Bystrica uznesením z 14. marca 2011 pod sp. zn. 5 Er 370/20074 -183 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju (§ 57 ods. 1 písm. g/ a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku); súdnemu exekútorovi trovy exekučného konania nepríznač. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, z oznámenia súdneho exekútora a z uznesenia Okresného súdu Považská Bystrica z 18. októbra 2010, č.k. 14D 855/2010 zistil, že povinný zomrel 7. júla 2010 ako nemajetný a dedičské konanie bolo podľa § 175h ods. 1 O.s.p. zastavené. Z uvedeného vyvodil, že povinný nemal dedičov zodpovedných za dlhy poručiteľa a preto nie je možné pokračovať v exekúcii voči dedičom. Výslovil názor, že dôvodom zastavenie konania bola skutočnosť, že povinný stratil spôsobilosť byť účastníkom konania a do jeho práv nevstúpili žiadni dedičia. Konštatoval, že v danej veci nezistil žiadnu procesnú zodpovednosť oprávneného za zastavenie exekúcie, ktorá by v zmysle § 203 ods.1 Exekučného poriadku odôvodňovala

jeho zaviazanie na zaplatenie trov exekúcie, pretože ten zastavenie exekúcie nezavinil.

Na odvolanie súdneho exekútora Krajský súd v Trenčíne uznesením 18. júla 2011, sp. zn. 17 CoE 247/2011 uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti vo výroku o trovách exekúcie ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že pokiaľ nie sú naplnené zákonné podmienky podľa § 197 ods.1, prípadne § 203 Exekučného poriadku, nie je pre takéto rozhodnutie daný zákonný podklad. Rozhodnúť o povinnosti zaplatiť trovy zastavenej exekúcie a túto povinnosť uložiť pri nesplnení podmienok § 203 Exekučného priaku oprávnenému, prípadne inému subjektu, by mala za následok tak extenzívny výklad zákona, čo je neprípustné v záujme právnej istoty.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky vyhovel podnetu súdneho exekútora a mimoriadnym dovolaním napadol tak uznesenie okresného súdu ako aj uznesenie krajského súdu vo výroku o náhrade trov exekúcie. Podľa jeho názoru bol týmito rozhodnutiami porušený zákon, a preto navrhol uvedené uznesenia v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Považská Bystrica na ďalšie konanie. Poukázal na nesprávne závery súdov, ktoré exekučné konanie nesprávne zastavili v rozpore so zákonom podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku a vo veci náhrady trov exekúcie aplikovali § 203 ods. 1 Exekučného poriadku. V danom prípade úmrtie povinného v priebehu exekučného konania nemôže byť dôvodom na vyhlásenie exekúcie za neprípustnú a ani dôvodom na zastavenie exekučného konania. Z § 37 ods. 3 Exekučného poriadku vyplýva, že povinnosti z exekučných vzťahov nezanikajú smrťou povinného, ale prechádzajú na dedičov, ktorí zodpovedajú za jeho dlhy do výšky nadobudnutého dedičstva. Povinný majetok nezanechal, preto malo byť exekučné konanie zastavené podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku a pri náhrade trov konania mali súdy vychádzať z § 203 ods. 2 prvá veta Exekučného poriadku. Poukázal pritom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.2MCdo 1/2006 z 30. novembra 2006 a sp. zn. 7 MCdo 5/2011 z 13. mája 2011 v obdobnej veci.

Oprávnená a súdny exekútor sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu účastníka konania (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

V konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky je dovolací súd viazaný rozsahom dovolania, ako aj uplatneným dovolacím dôvodom vrátane jeho obsahového vymedzenia (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.). Obligátorne sa zaoberá len vadami konania uvedenými v § 237 O.s.p. a inými vadami, pokiaľ tieto mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Takéto vady dovolací súd nezistil; dovolateľ uvedené vady v konaní a rozhodnutí súdov v mimoriadnom dovolaní nenamietal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu účastníka konania (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

V konaní o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky je dovolací súd viazaný rozsahom dovolania, ako aj uplatneným dovolacím dôvodom vrátane jeho obsahového vymedzenia (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.). Obligátorne sa zaoberá len vadami konania uvedenými v § 237 O.s.p. a inými vadami, pokiaľ tieto mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Takéto vady dovolací súd nezistil; dovolateľ uvedené vady v konaní a rozhodnutí súdov v mimoriadnom dovolaní nenamietal.

Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza, že napadnuté rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť, pri ktorej súd zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Pri posudzovaní námietok v mimoriadnom dovolaní vzal dovolací súd na zreteľ, že vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci (§ 5 ods. 2 Exekučného poriadku), ďalej že za výkon exekučnej činnosti patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času (§ 196 Exekučného poriadku) a napokon, že súdom poverený exekútor má pri rozhodovaní o trovách exekúcie postavenie účastníka konania (§ 37 ods. 1 Exekučného poriadku).

Pokiaľ k zastaveniu exekúcie došlo rozhodnutím súdu z niektorého z dôvodov uvedených v ustanovení § 57 Exekučného poriadku, rozhodne súd aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie (viď § 200 ods. 2 Exekučného poriadku). Rozhodnutie súdu musí teda v týchto prípadoch okrem výroku o zastavení exekúcie obsahovať aj výrok o náhrade trov exekúcie.

Podľa § 203 ods. 2 veta prvá Exekučného poriadku ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený.

Dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa. Dedič zodpovedá do výšky nadobudnutého dedičstva za poručiťelove dlhy, ktoré na neho prešli poručiťelovou smrťou (§ 460 a § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ak poručiťel nezanechal majetok, súd konanie zastaví (§ 175h ods. 1 O.s.p.); dedičov upovedomuje o dedičskom práve len v prípade, že dedičské konanie nebolo zastavené podľa § 175h O.s.p. (§ 175i ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku exekúciu súd vyhlási za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať.

Podľa § 57 ods. 1 písm. h/ exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie.

V danej veci povinný v priebehu konania zomrel. Povinnosti vyplývajúce z exekučných vzťahov však smrťou povinného nezaničujú (§ 37 ods. 3 Exekučného poriadku), ale prechádzajú na dedičov, ktorí sa okamihom smrti poručiteľa stávajú subjektom jeho práv a povinností a veritelia môžu od nich žiadať uspokojenie svojich pohľadávok do výšky nadobudnutého dedičstva. V tomto prípade však poručiťel žiaden majetok nezanechal a dedičské konanie bolo právoplatne zastavené podľa § 175h ods. 1 O.s.p. pre jeho nemajetnosť. Dovolací súd sa preto stotožnil so záverom generálneho prokurátora, že exekučný súd mal konanie zastaviť správne z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie (§ 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku). Prípadní dedičia nevstúpili do žiadnych povinností poručiteľa, nakoľko ten bol nemajetný a preto použitie § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku pre zastavenie exekúcie bolo nesprávne. Následne okresný súd rozhodol nesprávne aj o trovách exekúcie, ktoré je povinný znášať oprávnený aj keď zastavenie exekúcie nezavinil, pokiaľ je exekučné konanie zastavené pre nemajetnosť povinného (§ 203 ods. 2 Exekučného poriadku). Možno preto uzavrieť, že súdy nižšieho stupňa nesprávne vyhodnotili dôvody zastavenia exekúcie a tým nesprávne rozhodli aj o trovách exekúcie (porovnaj tiež R 49/2012).

Vychádzajúc z vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že generálny prokurátor Slovenskej republiky dôvodne podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e ods. 1 O.s.p. v spojení § 243f ods. 1

písm.c/ O.s.p., keďže to vyžadovala ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania a túto nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Na základe uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté uznesenia a vec vrátil Okresnému súdu Trenčín na ďalšie konanie (§ 243i ods. 2 O.s.p. v spojení s § 243b ods. 2, 3 O.s.p.), v ktorom bude právny názor dovolacieho súdu vyslovený v tomto rozhodnutí pre tento súd záväzný.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného ako i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.